

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

z j. polskiego

w klasie V

**Publiczna Szkoła Podstawowa Zakonu Pijarów im. św. Józefa
Kalasancjusza w Rzeszowie**

Opracował zespół przedmiotowy nauczycieli uczących j. polskiego:

Beata Śmialek, Ewa Żukowska-Śliwa

Wymagania edukacyjne formułowane są zgodnie z:

- ❖ nową podstawą programową nauczania j. polskiego w szkole z 14 lutego 2017 r.
- ❖ programem nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły PROGRAM NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4–8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ
- ❖ programem nauczania „*Słowa z uśmiechem! Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej*” zgodnym z założeniami podstawy programowej opracowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.
- ❖ STATUTEM PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ ZAKONU PIJARÓW IM. ŚW. JÓZEFA KALASANCJUSZA PROWADZONEJ PRZEZ POLSKĄ PROWINCJĘ ZAKONU PIJARÓW W RZESZOWIE PRZY UL. BAŁTYCKIEJ 33

Cele PZO:

1. Uporządkowanie oraz ujednoczenie zasad i kryteriów oceniania kompetencji uczniów z języka polskiego.
2. Skonkretyzowanie zadań wynikających z podstawy programowej.
3. Umożliwienie nauczycielowi bieżącej kontroli i różnicowania osiągnięć uczniów, tj. stopnia opanowania umiejętności i kompetencji polonistycznych.
4. Informowanie rodziców o kierunku rozwoju i postępach dziecka.
5. Dostarczenie uczniom narzędzi samokontroli.
6. Okresowe i roczne określanie poziomu opanowania materiału przez uczniów.

Metody i narzędzia oceniania

a) czytanie głośne, wyraziste, z akcentowaniem, intonacją, modulowaniem głosu, odpowiednim tempem

b) formy ustne:

- dialog, streszczenie, odpowiadanie na pytania, recytacja, wypowiedzi na forum klasy,

c) formy pisemne:

- prace klasowe o tematyce związanej z lekturą, filmami, przedstawieniami teatralnymi, widowiskami telewizyjnymi, z życiem ucznia i jego środowiskiem,

- sprawdziany – testy sprawdzające wiadomości i umiejętności z zakresu nauki o języku;

- kartkówki – obejmują materiał opracowany na nie więcej niż trzech ostatnich lekcjach i trwają 15 minut,

- prace domowe, zadania wykonywane w zeszycie ćwiczeń,

- wypowiedzi pisemne na lekcji,
- dyktanda,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego,

d) inne formy:

- praca w grupie,
- wytwory pracy ucznia,
- zadania dodatkowe, np. gazetki, projekty długoterminowe,

e) ocenianie wspomagające:

- **plus (+)** uczeń może otrzymać za:

aktywność na lekcji,

prace domowe o małym stopniu trudności

przygotowanie materiałów wzbogacających proces lekcyjny

inne formy aktywności

Za pięć plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą; rozliczanie plusów odbywa się na bieżąco.

Ważne wytyczne:

1. Prace klasowe, testy, sprawdziany zapowiadane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i zapisywane w edzienniku
2. Kartkówki i odpowiedzi ustne mogą być niezapowiedzianymi formami kontroli.
3. W ciągu półrocza przeprowadza się prace klasowe i sprawdziany, które są obowiązkowe.
4. Uczeń, który nie uczestniczył w sprawdzianie w wyznaczonym terminie, jest zobowiązany napisać go w ciągu jednego tygodnia od dnia powrotu do szkoły (w czasie poza zajęciami dydaktycznymi).
5. W przypadku tygodniowej nieobecności usprawiedliwionej uczeń powinien nadrobić braki w ciągu tygodnia. Jeśli absencja jest dłuższa - w ciągu dwóch tygodni.
6. Poprawione i opatrzone oceną pisemną prace przekazywane są uczniom w terminie do 14 dni, licząc od daty ich napisania.
7. W każdym semestrze uczeń może zgłosić 3 razy nieprzygotowanie obejmujące brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń i podręcznika, niemożność odpowiedzi ustnej oraz brak zadania. Uczeń jest zobowiązany do odrobienia wszystkich zadanych ćwiczeń; pominięcie części pracy domowej równoznaczne jest z wpisaniem uczniowi nieprzygotowania. Nieprzygotowanie nie obejmuje zapowiedzianych kartkówek i sprawdzianów, prac klasowych oraz zadanych z wyprzedzeniem do przeczytania lektur lub prac pisemnych. Nieprzygotowanie zgłasza się na początku lekcji lub nieprzygotowanie wpisuje nauczyciel za brak zaangażowania ucznia podczas lekcji.
8. Uczeń może poprawić każdą ocenę częściową podczas kolejnej lekcji, następującej po otrzymaniu niezadawalającej oceny lub podczas indywidualnych konsultacji z nauczycielem. **Ocenę można poprawić do dwóch tygodni po jej otrzymaniu. Ocena ta zostanie wpisana do kolejnej rubryki w e-dzienniku następującej po rubryce pierwszej oceny. Uwaga!** Jednej ocenie przysługuje tylko jedna poprawa. Przy czym w dzienniku zachowane są obydwie oceny.
9. W szkole stosuje się ocenianie wg skali stopniowej 1-6. Oceny końcowe (półroczne i roczne) liczone są wg średniej ważonej. Poszczególnym formom sprawdzania wiedzy uczniów oraz oceniania ich umiejętności i osiągnięć przyporządkowane są odpowiednie wagi:

Wprowadza się wagę ocen:

- 1 – aktywność, zadania domowe, zeszyt ćwiczeń oraz zeszyt uczniowski (kolor czarny)
- 2 – odpowiedź ustna, kartkówka, referat, prezentacja, prowadzenie lekcji, recytacje (**kolor zielony**)
- 3 – praca klasowa, sprawdziany, projekty (**kolor czerwony**)

Waga 0 – Badanie wyników nauczania na początku roku szkolnego Badanie wyników nauczania odbywa się na początku i końcu roku szkolnego (waga 1) bez konieczności wcześniejszego poinformowania.

Zasady informowania uczniów i rodziców o postępach w uczeniu się

1. Nauczyciele na początku roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanej podstawy programowej oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.
2. Prace pisemne ucznia i sprawdziany są udostępniane rodzicom do wglądu:
  - a) podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem w szkole,
  - b) lub w formie ksero po wcześniejszym zgłoszeniu prośby rodzica do danego nauczyciela drogą mailową poprzez dziennik elektroniczny.

Kryteria oceniania obszarów aktywności

a) wypowiedzi ustne:

Celujący

Wypowiedź ustna jest całkowicie poprawna pod względem językowo- stylistycznym i merytorycznym, poprawna pod względem kompozycyjnym. Temat wyczerpująco zrealizowany. Uczeń dokonuje uogólnień, wyraża własne sądy, ocenia. W wypowiedzi uwzględnia właściwe dla przyjętej formy środki językowe, posługuje się piękną polszczyzną.

Bardzo dobry

Wypowiedź ustna jest poprawna pod względem językowo-stylistycznym merytorycznym o logicznym układzie treści. Temat prawie wyczerpująco zrealizowany. Uczeń dokonuje uogólnień, wyraża własne sądy, ocenia. W wypowiedzi uwzględnia właściwe dla przyjętej formy środki językowe, posługuje się piękną polszczyzną.

Dobry

Wypowiedź ustna jest całkowicie samodzielna, poprawna pod względem językowo-stylistycznym, logicznym, zawiera większość wymaganych wiadomości. Kompozycja schematyczna. Wydarzenia uporządkowane są zgodnie z chronologią lub informacje zgodnie z planem. Uczeń posługuje się poprawną polszczyzną

Dostateczny

Wypowiedź ustna budowana jest na ogół samodzielnie (z niewielkim ukierunkowaniem nauczyciela), z uwzględnieniem zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań i precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa. Zdarzają się uchybienia w układzie treści, np. brak wstępu lub zakończenia. Uczeń prezentuje w odpowiedzi ustnej podstawowy zakres wiadomości i umiejętności

Dopuszczający

W wypowiedzi ustnej uczeń popełnia błędy merytoryczne i językowo- stylistyczne, ale samodzielnie lub z pomocą nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania. Opowiada o zdarzeniach, których sam był uczestnikiem, formułuje najprostsze formy wypowiedzi. Treści są nieuporządkowane

Niedostateczny

Wypowiedź ustna nie jest poprawna pod względem językowym i rzeczowym. Uczeń nie opanował minimum wiedzy i umiejętności podstawy programowej.

*) Przy ocenie zwraca się także uwagę na umiejętność zachowania się w sytuacji mówienia.

b) wypowiedzi pisemne:

- przy ocenie prac pisemnych bierze się pod uwagę poziom merytoryczny, kompozycyjny i językowy,

- dłuższe wypowiedzi pisemne powinny zawierać krótką, pisemną informację o zaletach i wadach pracy oraz ocenę lub punkty dotyczące poszczególnych kryteriów.

- zadania otwarte na testach ocenia się według ustalonych kryteriów punktowych,

- uczeń jest zobowiązany do poprawy błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych we wskazanych przez nauczyciela wypowiedziach pisemnych.

- w przypadku odkrycia plagiatu i przedstawieniu niesamodzielnej pracy jako swojej będzie ona oceniana na ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.

c) testy i sprawdziany:

- szczegółowe kryteria ustalane są przy każdym sprawdzianie, Zadania są punktowane i podawane do wiadomości ucznia. Zawierają się w następujących przedziałach punktowych:

1. 100% - celujący
2. 99% - 95% - plus bardzo dobry
3. 95% - 85% - bardzo dobry
4. 85% - 80% - plus dobry
5. 80% - 70% - dobry
6. 70% - 65% - plus dostateczny
7. 65% - 55% - dostateczny

8. 55% - 50% - plus dopuszczający
9. 50% - 40% - dopuszczający
10. 40% - 0% - niedostateczny

d) dyktanda ortograficzne:

Błędy dzieli się na: zasadnicze i drugorzędne.

- rodzaje błędów:

Błędy zasadnicze: rz, ż, ó, u, ch, h, pisownia *nie* z czasownikiem, *nie* z rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, liczebnikami i zaimkami, wielkie i małe litery, nosówki, i, j, pisownia *by*, wyrażenia przyimkowe - w zależności od sprawdzanego w danym dyktandzie zakresu tematycznego np. jedno dyktando może sprawdzać tylko pisownię *nie* z czasownikami - wówczas pozostałe błędy staną się drugorzędne w zakresie dyktanda uczniów informuje nauczyciel w momencie jego zapowiadania.

Błędy drugorzędne: zamiana głosek, nieprawidłowe przenoszenie wyrazów, brak litery, błędy interpunkcyjne;

Zasady oceniania dyktand:

1 błąd – ocena celująca

2 błędy – ocena bardzo dobra

3-4 błędy – ocena dobra

5-6 błędów – ocena dostateczna

7 błędów – ocena dopuszczająca

powyżej 8 błędów – ocena niedostateczna.

Dyktanda z lukami oceniane są według skali procentowej przysługujących sprawdzianom pisemnym.

Jeśli błędy drugorzędne wielokrotnie się powtarzają, wówczas **trzy błędy drugorzędne to 1 błąd zasadniczy**.

Praca nad ortografią trwa przez cały rok – uczniowie mają obowiązek poprawiania błędów ortograficznych w zeszytach przedmiotowych lub zeszytach do dyktand.

e) recytacja:

Celujący

Uczeń osiąga sukces w konkursie recytatorskim na terenie szkoły, gminy itd. Recytuje różnorodne utwory na akademii szkolnej lub innej imprezie artystycznej. Każda recytacja jest wyjątkowo udana, piękna.

Bardzo dobry

Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy, wykazując bardzo dobre opanowanie pamięciowe tekstu (brak błędów), właściwą ekspresję, pauzowanie, tempo i artykulację, uwzględniając intonację, próbując oddać głosem nastrój utworu. Interpretuje wiersz barwą i siłą głosu.

Dobry

Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy, wykazując dobre opanowanie pamięciowe tekstu (drobne potknięcie), z ekspresją, artykulacją i tempem, próbując oddać nastrój utworu, próbuje zwracać uwagę na zabarwienie uczuciowe i natężenie głosu lub bez zarzutu opanował tekst lecz ma kłopoty z oddaniem nastroju i zabarwieniem uczuciowym.

Dostateczny

Uczeń recytuje wiersz lub fragment prozy ze zrozumieniem, z odpowiednią artykulacją i akcentem. Mogą pojawić się błędy.

Dopuszczający

Uczeń wygłasza z pamięci wiersz lub fragment prozy. Opuszcza jednak wyrazy, zmienia ich kolejność używa innych słów lub nie opanował tekstu w całości. Nie zachowuje właściwego pauzowania, artykulacji.

Niedostateczny

Uczeń nie opanował tekstu pamięciowo. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie odtworzyć z pamięci wiersza lub fragmentu prozy.

f) czytanie:

- kryteria oceny głośnego czytania w klasie 4:

Stopień szkolny

Celujący

Uczeń:

- czyta bardzo płynnie, pewnym głosem, wyraźnie, dbając o poprawną i staranną artykulację głosek, wystarczająco głośno i w tempie pozwalającym słuchaczom na zrozumienie treści czytanego tekstu
- nie myli się
- dba o intonację, czyli zmienia głos w zależności od form i charakteru czytanych zdań
- potrafi barwą głosu oddać emocje opisane w tekście
- sugestywnie akcentuje ważne wyrazy, zwracając uwagę słuchacza na istotne treści
- stosuje pauzy logiczne pozwalające na lepsze zrozumienie czytanego tekstu

Bardzo dobry

- czyta płynnie, pewnym głosem, wyraźnie, dbając o poprawną i staranną artykulację głosek, wystarczająco głośno i w tempie pozwalającym słuchaczom na zrozumienie treści czytanego tekstu
- nie myli się albo robi to bardzo rzadko
- dba o intonację, czyli zmienia głos w zależności od form i charakteru czytanych zdań
- sugestywnie akcentuje ważne wyrazy, zwracając uwagę słuchacza na istotne treści
- stosuje pauzy logiczne pozwalające na lepsze zrozumienie czytanego tekstu

Dobry

- czyta dosyć płynnie, ale w nierównym tempie (zbyt szybko lub zbyt wolno)
- zaburzenia płynności pojawiają się sporadycznie, przy dłuższych, nieznanym mu wyrazach
- zapomina o modulacji głosu, różnicowaniu jego tonu i barwy
- zapomina o oddawaniu głosem ładunku emocjonalnego zawartego w tekście

- nie pamięta o stosowaniu pauz

Dostateczny

- skupia swoją uwagę na odczytaniu wyrazów, a nie na rozumieniu treści zdań
- czyta wolno lub zbyt szybko, niepewnym głosem, niewyraźnie, czasami „zacina się” i wraca do poprzedniej części tekstu
- myli litery w wyrazach i zmienia końcówki słów
- czyta cicho, monotonicznie
- nie moduluje głosu
- nie zwraca uwagi na znaki interpunkcyjne

Dopuszczający

- czyta bardzo wolno, sylabizując
- błędnie odczytuje wyrazy lub je opuszcza
- skupia się na odczytaniu poszczególnych wyrazów, a nie na treści tekstu
- podejmuje próby doskonalenia techniki czytania

Niedostateczny

- czyta bardzo wolno
- odczytuje poszczególne sylaby, niekiedy łączy je w wyrazy, nie budując z nich zdań
- nie rozumie sensu czytanego tekstu
- mimo prób pomocy podejmowanych przez nauczyciela nie wykazuje chęci doskonalenia techniki czytania

g) zeszyt:

- uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek i prac domowych w zeszycie i ćwiczeniach za czas swojej nieobecności w szkole;
- w przypadku niewłaściwego zapisu notatek lub pojawienia się dużej ilości rażących błędów ortograficznych nauczyciel może zlecić uczniowi przepisywanie wyznaczonych tekstów i zadań;

h) zadania domowe:

- obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie zadań domowych;
- pracą domową mogą być dłuższe wypracowania, krótkie wypowiedzi pisemne, zadania związane z przygotowaniem do kolejnej lekcji, ćwiczenia, zaznaczanie cytatów, zgromadzenie materiałów, wykonanie prac plastycznych i innych, czytanie tekstu;
- nieodrobienie pracy domowej zostaje odnotowane w dzienniku, może także być podstawą do wystawienia oceny niedostatecznej;
- nie każde zadanie musi być ocenione, kontrola może polegać na odczytaniu wskazanych prac i ustnym komentarzu nauczyciela: ważne jest bowiem śledzenie stopnia nabywania pewnych umiejętności przez uczniów i czuwanie nad osiągnięciem konkretnych wymagań;
- prace domowe oceniane są na bieżąco lub podczas kontroli zeszytów.

i) praca w grupie:

- nie każda praca w grupie musi zostać oceniona;
- ocena jest wystawiana według potrzeb;
- nauczyciel stosuje kryteria oceniania uwzględniając możliwości ucznia i jego zaangażowanie

Kryteria oceny	Liczba punktów
Uczeń chętnie podejmuje współpracę z innymi.	2
Uczeń czuje się odpowiedzialny za rezultat pracy zespołu.	2
Uczeń jest zaangażowany w pracę zespołu do końca realizacji ćwiczenia.	1
Uczeń odpowiedzialnie wykonuje powierzone zadania.	2
Uczeń życzliwie zachęca innych do pracy.	1
Uczeń ma ciekawe pomysły.	2
Uczeń liczy się ze zdaniem innych.	1
Uczeń grzecznie odnosi się do innych.	1
Uczeń umie słuchać innych.	2
Uczeń pomaga innym w pracy.	1
Uczeń przeszkadza innym w pracy.	-2
Uczeń nie chce pomóc innym w pracy.	-2
Uczeń nie wykonuje rzetelnie powierzonych zadań.	-1
Uczeń w sposób agresywny narzuca innym swoje przekonania i poglądy.	-1
Uczeń lekceważy i wyśmiewa innych.	-2
Uczeń nie przyjmuje krytyki.	-1

Propozycja punktacji:

15–14 p. – celujący

13–10 p. – bardzo dobry

9–6 p. – dobry

5–4 p. – dostateczny

3–1 p. – dopuszczający

poniżej 1 p. – niedostateczny

Ocenianie uczniów dyslektycznych:

Ocenianie uczniów dyslektycznych jest zgodne z rozporządzeniem MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz.1534) - aktualne dla nowych SP IV-VIII oraz ; Dz. U. – poz. 1512 rozporządzenie MEN z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty – wchodzi w życie 1 września 2017 r.,

Nauczyciel, stosujący wobec ucznia z dysleksją łagodniejsze kryteria oceniania w zakresie sprawności i umiejętności, które sprawiają mu szczególne problemy, ma prawo wymagać od niego większego wkładu pracy w porównaniu z innymi uczniami.

Stwierdzenie dysfunkcji nie zwalnia uczniów z obowiązków szkolnych. Przeciwnie: uczeń taki powinien wykazać się samodzielną pracą, wykonywać dodatkowe zadania i ćwiczenia, które pomogą mu w przewyciężaniu trudności.

Sposoby oceniania:

- Dyktanda

Zamiast dyktanda nauczyciel może przygotować dla ucznia sprawdzian ortograficzny zawierający polecenie zapisania wybranych zasad ortograficznych i wykonanie określonych ćwiczeń ortograficznych.

• **Prace klasowe z literatury**

Nauczyciel wystawia ocenę z pracy pisemnej bez uwzględnienia błędów ortograficznych. Uczeń musi dokonać

poprawy błędów w zeszyte przedmiotowym lub na pracy według wzoru.

Kryteria :

Ortografia → komunikatywność wypowiedzi.

Interpunkcja → zamykanie myśli w obrębie zdania.

• **Zadania domowe**

Zadania domowe nauczyciel ocenia tak jak u wszystkich uczniów, ponieważ uczeń dyslektyczny ma możliwość korzystania ze słowników.

• **Głosowa interpretacja tekstów literackich**

Nauczyciel informuje ucznia o tym, jaki tekst będzie głośno czytany na następnej lekcji (kolejny dzień), aby ten mógł się przygotować.

Nauczyciel dopuszcza jedną pomyłkę w płynności recytacji przy ocenie bardzo dobrej.

*W przypadku innych opinii wydawanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną nauczyciel dostosowuje wymagania i kryteria ocen zgodnie z zaleceniami.